

Datum **2017-11-24** (korrigerad 2018-01-17) FI Dnr 17-6342
Författare **Avdelningen för bankanalys**

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

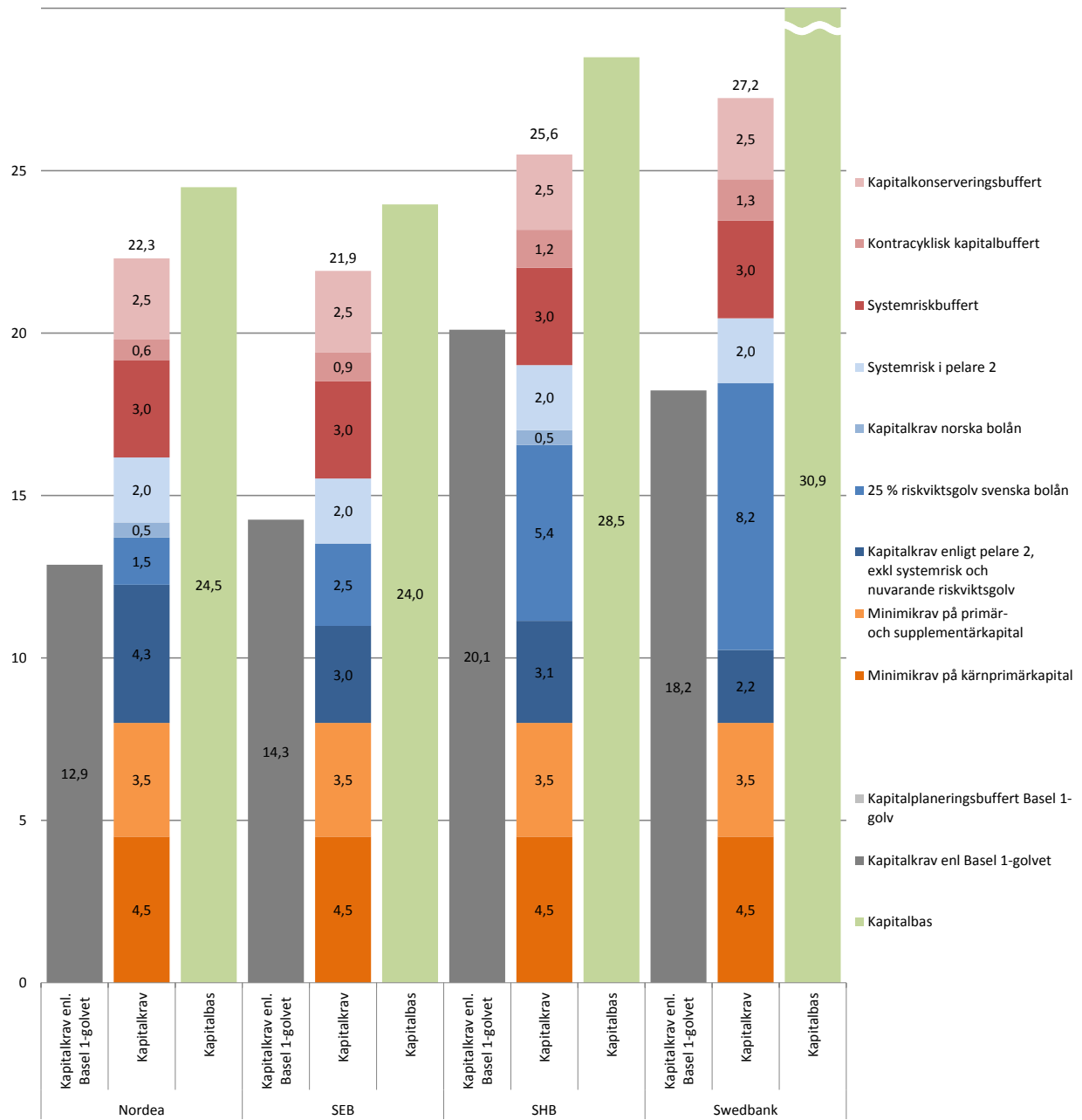
De svenska bankernas kapitalkrav, tredje kvartalet 2017

Finansinspektionen (FI) offentliggör kvartalsvis kapitalkraven för de största bankerna och kreditinstituten enligt tillsynskategorisering 1 och 2¹. I detta dokument redovisas dessa företags kapitalkrav och kapitalbas per utgången av det tredje kvartalet 2017 inklusive värden för pelare 2.²

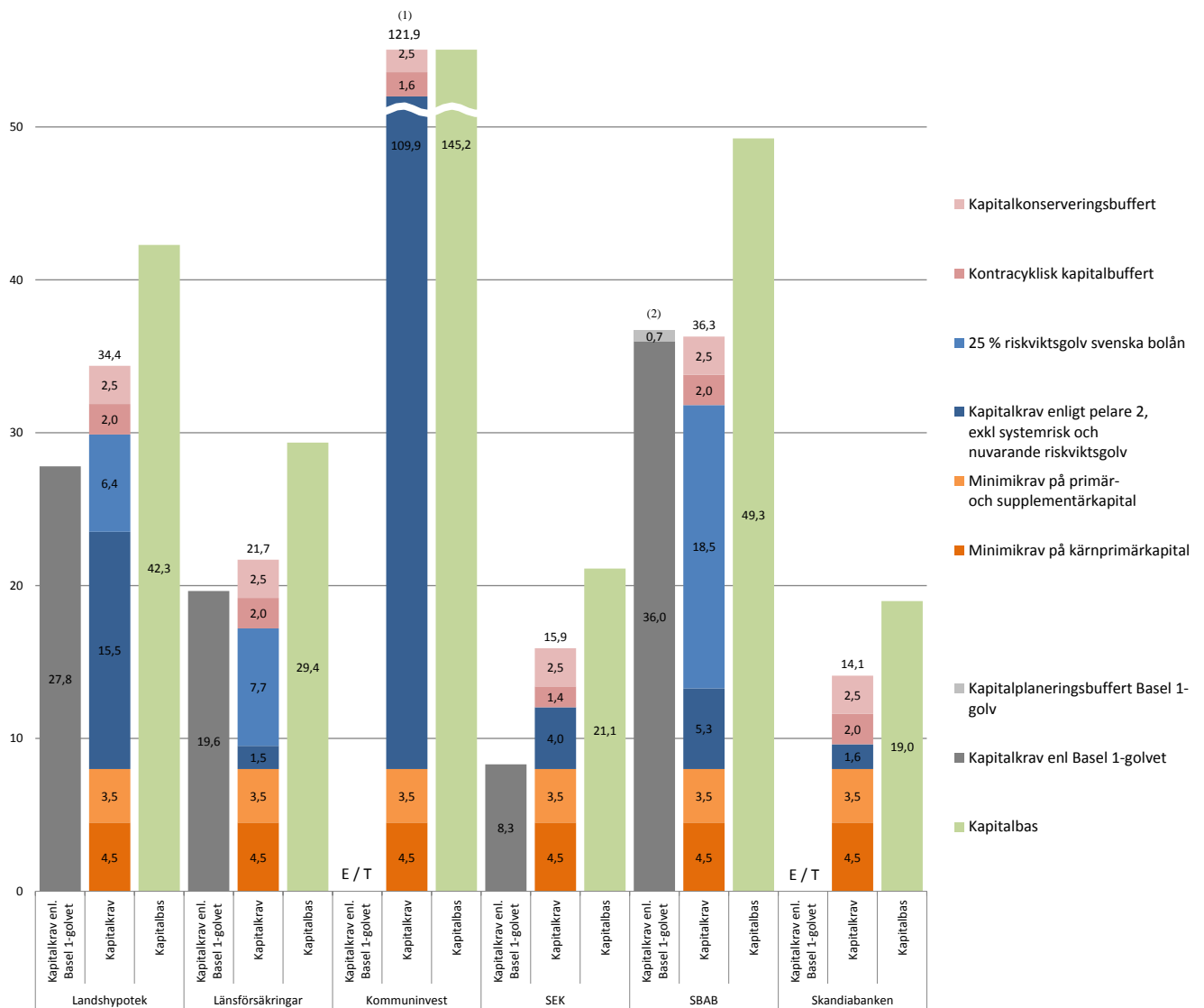
¹ FI klassificerar på årlig basis kreditinstitut i olika tillsynskategorier. Genom tillsynskategoriseringen tillämpar FI den europeiska banktillsynsmyndighetens (EBA) riktlinjer. Avanza Bank och Nordnet Bank omkategoriserades till tillsynskategori 2 först under 2017 respektive sent under 2016 och har därför ännu inte omfattats av den praxis för översyn och utvärdering som tillämpats på övriga institut i denna promemoria. Därmed är de ännu inte inkluderade. När FI har slutfört översyn och utvärdering för Avanza Bank och Nordnet Bank enligt generell praxis för företag inom tillsynskategori 2 kommer även de inkluderas i denna promemoria. En lista över kreditinstitutens tillsynskategorisering återfinns under följande länk: http://www.fi.se/contentassets/967c10f7a3134428bb66c8e89286aed0/osij_kategorisering2017_20160926.pdf

² Faktiska värden för pelare 2 i termer av ”Kapitalkrav enligt pelare 2, exklusive systemrisk och nuvarande riskviktsgolv” avser Finansinspektionens ÖuP år 2017.

1 Totalt kapitalkrav, fyra storbanker (i procent av riskexponeringsbelopp)

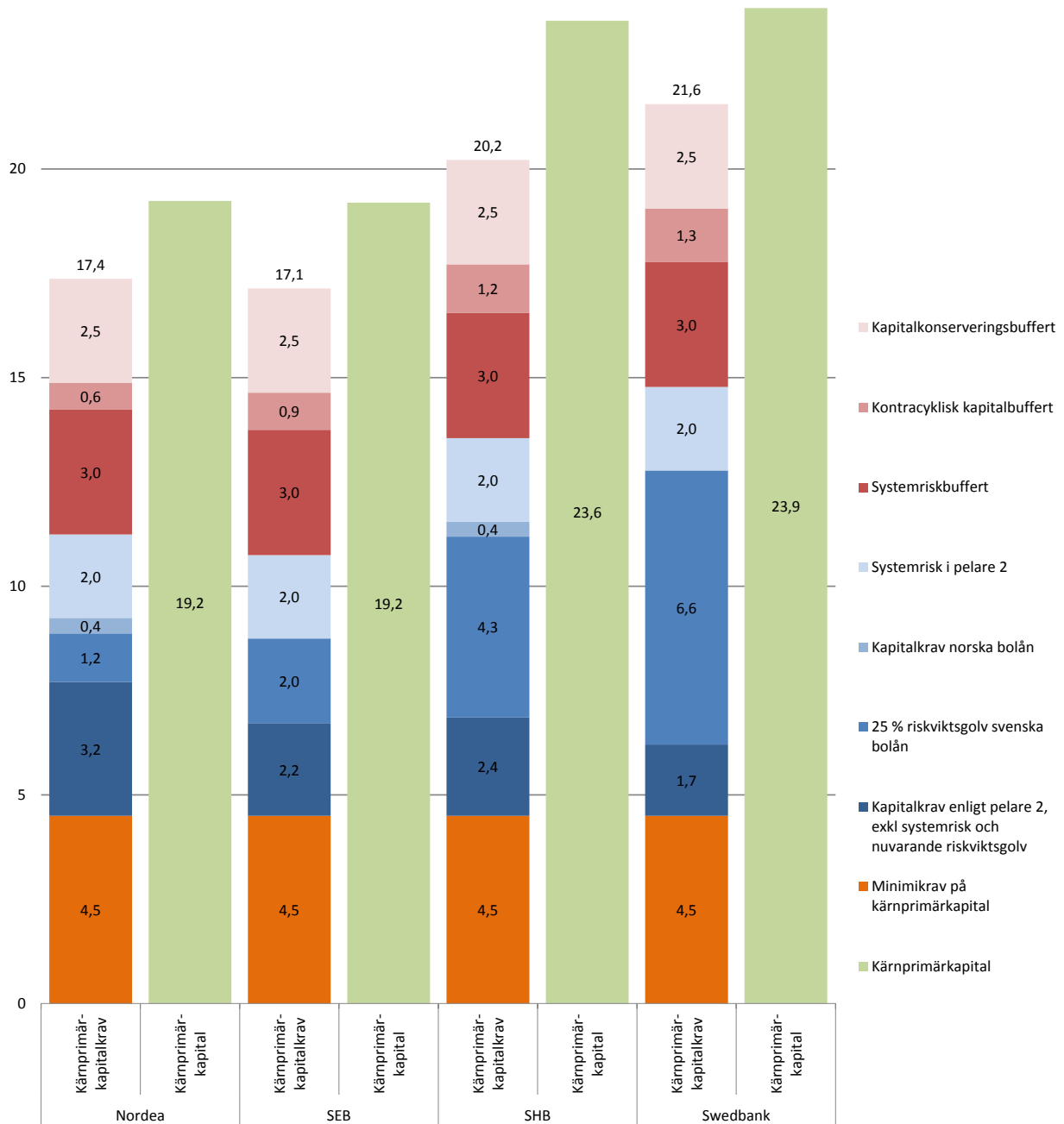
2 Totalt kapitalkrav, sex övriga företag som redovisas i denna promemoria (i procent av riskexponeringsbelopp)

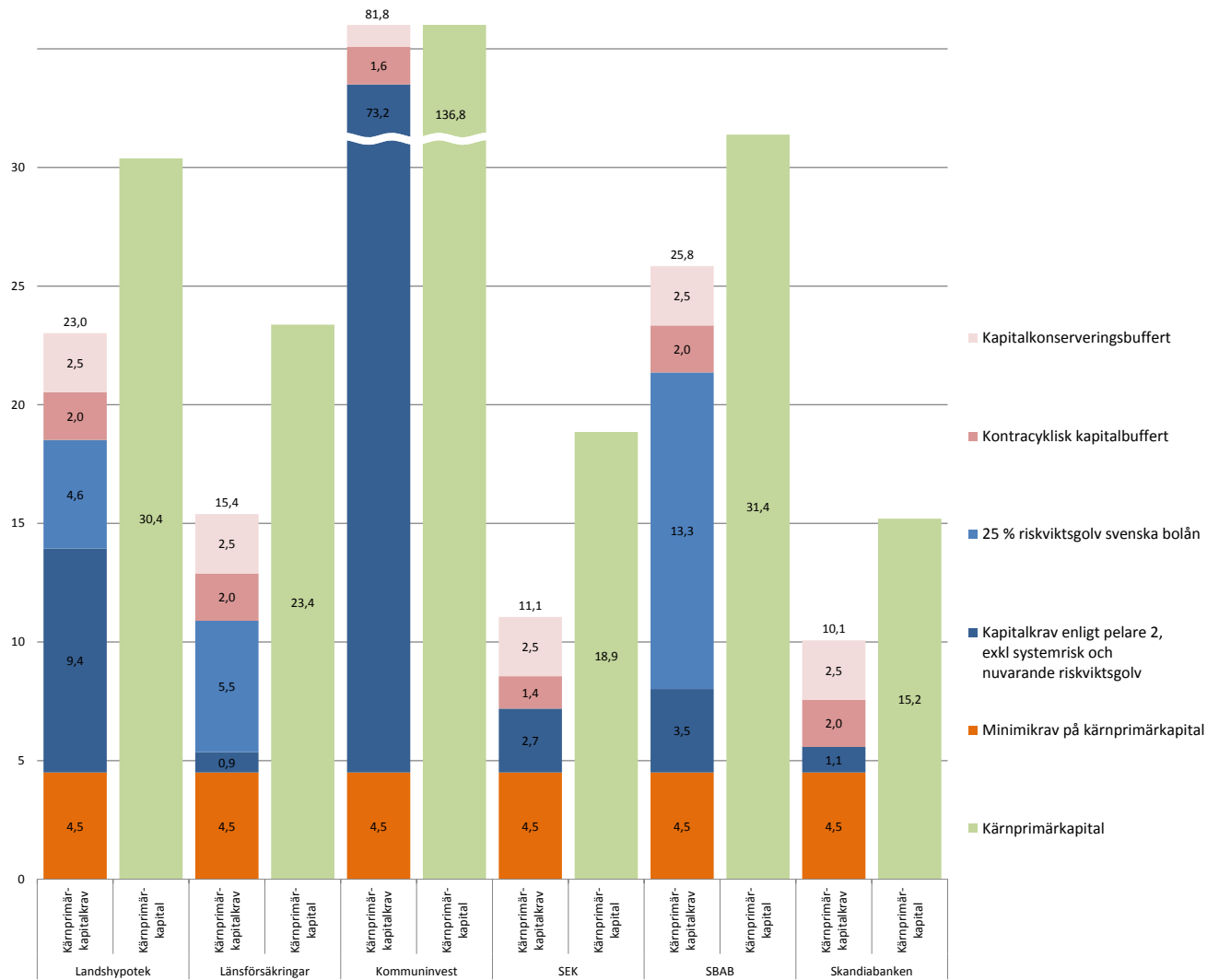
(1) För att täcka risken för alltför låg bruttosoliditet har FI ålagt Kommuninvest ett kapitalpåslag i pelare 2 som innebär att kapitalbasen ska uppgå till minst 1,5 procent av bruttoexponeringsbeloppet.

(2) Det gällande kapitalkravet för SBAB detta kvartal är kapitalkrav enligt regelverket kring Basel 1-golvet. Därför redovisas för SBAB detta kapitalkrav som Basel 1-golvet inklusive kapitalplaneringsbuffert, totalt 36,7 procent av riskexponeringsbeloppet.

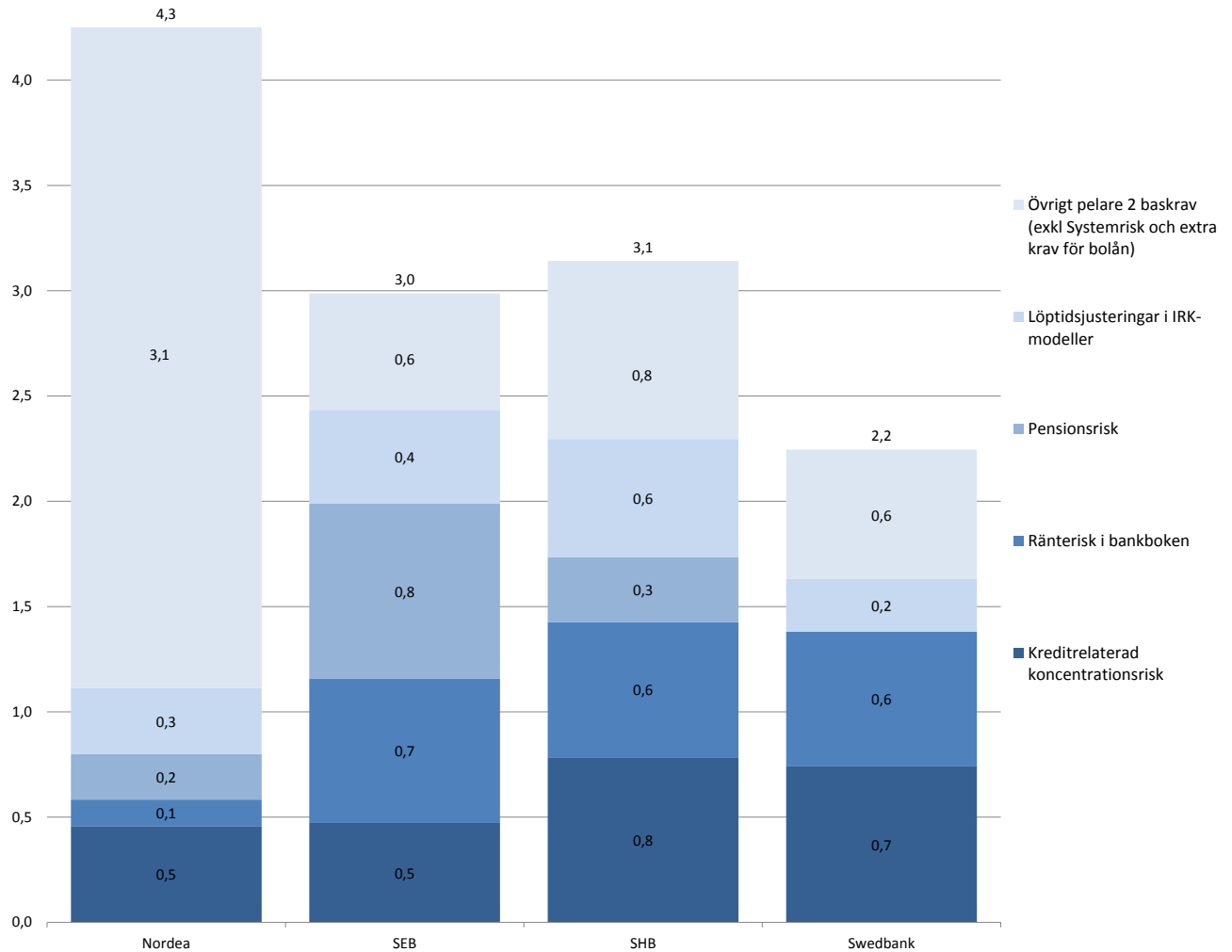
3 Kärnprimärkapitalkrav, fyra storbanker (i procent av riskexponeringsbelopp)

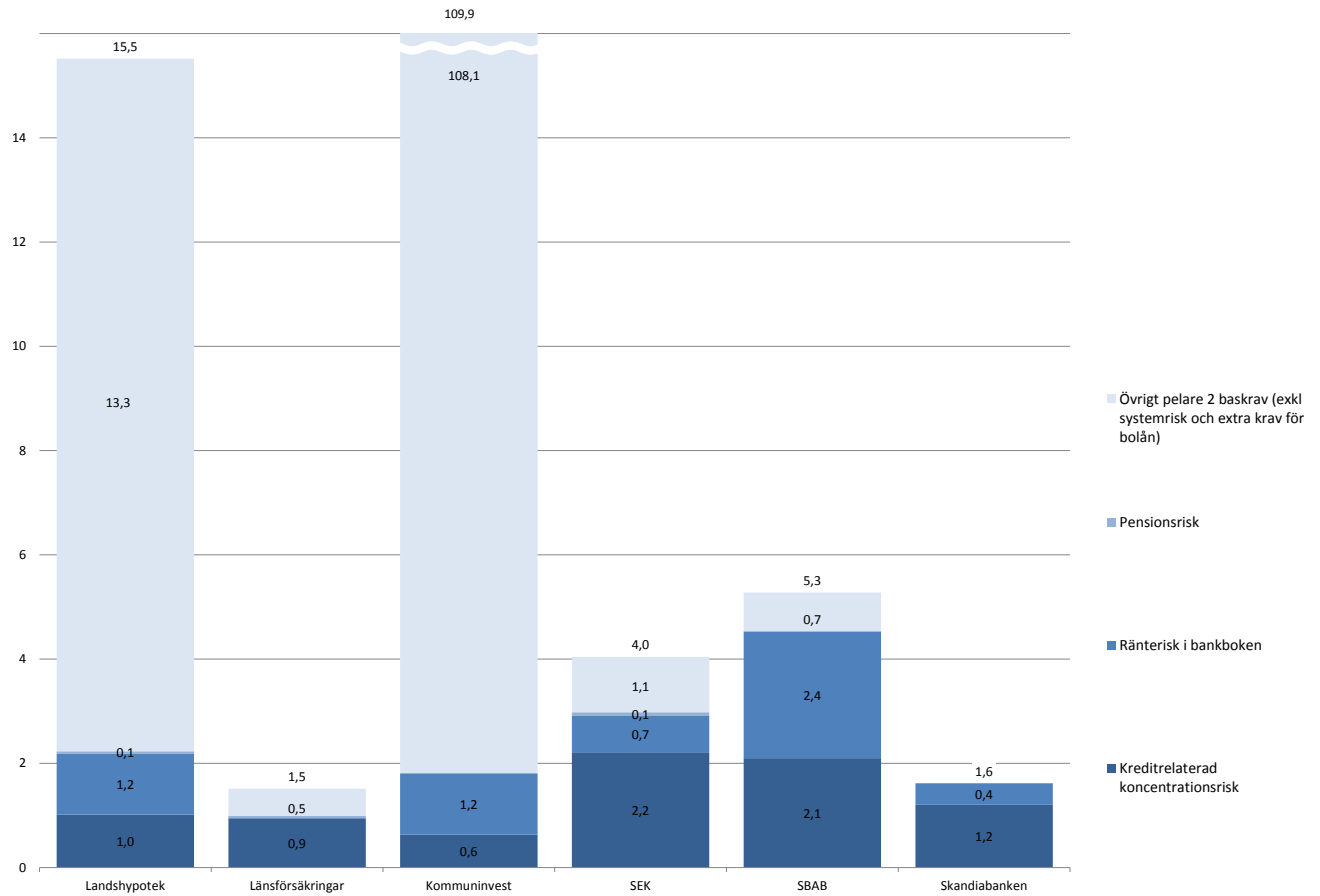
4 Kärnprimärkapitalkrav, sex övriga företag som redovisas i denna promemoria (i procent av riskexponeringsbelopp)

5 Kapitalkrav pelare 2, fyra storbanker, exklusive systemrisk och kapitalkrav för svenska och norska bolån (i procent av riskexponeringsbelopp)

6 Kapitalkrav pelare 2, sex övriga företag som redovisas i denna promemoria, exklusive kapitalkrav för svenska och norska bolån (i procent av riskeponeringsbelopp)

Tabell 1 Komponenter i företagens kapitalkrav i miljoner kronor

Tabell 1 Komponenterna i de tio största företagens kapitalbehov i miljoner kronor

	Nordea	SEB	SHB	Swedbank	Lands- hypotek	Länsför- säkringar	Kommun- invest	SEK	SBAB	Skandia	Summa	Andel av totalt kapitalkrav (%)
Minimikrav (8 %)	99 040	49 169	40 593	33 560	1 277	5 077	380	7 229	3 336	1 901	241 564	34
Kapitalkonserverings- buffert (2,5 %)	30 950	15 365	12 685	10 488	399	1 587	119	2 259	1 043	594	75 489	11
Kreditrelaterad koncentrationsrisk	5 664	2 900	3 978	3 108	162	599	30	1 998	875	286	19 600	3
Ränterisk i bankboken	1 553	4 220	3 255	2 687	186	3	56	638	1 015	98	13 711	2
Pensionsrisk	2 682	5 100	1 572	0	8	30	0	56	0	0	9 448	1
Löptidsjusteringar i IRK- modeller	3 879	2 740	2 843	1 045	0	0	0	0	0	0	10 507	1
Övriga kapitalkrav pelare 2, exkl. systemrisk och bolånerelaterade krav	38 850	3 402	4 294	2 577	2 121	328	5 139	959	310	0	57 979	8
Riskviktsgolv bolån Sverige (25 %)	17 979	15 565	27 491	34 444	1 015	4 878	-	-	7 729	-	109 101	15
Kapitalkrav norska bolån	5 769	9	1 906	5	-	-	-	-	-	-	7 689	1
Kontracyklisk kapital- buffert	7 797	5 479	5 912	5 364	319	1 265	75	1 232	826	473	28 742	4
Systemrisk i pelare 2 (2 %)	24 760	12 292	10 148	8 390	-	-	-	-	-	-	55 591	8
Systemriskbuffert (3 %)	37 140	18 439	15 222	12 585	-	-	-	-	-	-	83 386	12
Överskjutande kapitalkrav enligt Basel 1-golv ⁽³⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	170	-	170	0
Totalt kapitalkrav	276 063	134 681	129 900	114 252	5 487	13 767	5 800	14 371	15 304	3 352	712 977	100
<i>Kapitalkrav enligt Basel 1-golv ⁽³⁾</i>	<i>159 309</i>	<i>87 626</i>	<i>101 996</i>	<i>76 502</i>	<i>4 438</i>	<i>12 469</i>	<i>-</i>	<i>7 507</i>	<i>15 304</i>	<i>-</i>	<i>465 151</i>	

(3) En kapitalplaneringsbuffert, som ej specificeras här, tillkommer utöver Basel 1-golvet men särredovisas i diagram 2 för SBAB.

Beskrivning av beräkningarna

Beräkningarna av kapitalkraven avser det tredje kvartalet 2017 och redovisas på gruppnivå. Kapitalkraven i pelare 2 baseras på FI:s samlade kapitalbedömning år 2017. För majoriteten av företagen inkluderar detta kapitalpåslag för de ställningstaganden om företagsriskviker som redovisas i *FI:s tillsyn över bankernas beräkningar av riskviker för företagsexponeringar*³.

Företagen har gjort olika val avseende hantering av vinst under innevarande år i beräkningen av kapitaltäckningsgraden. Detta innebär att kapitalbasen för de olika företagen i denna promemoria kan vara såväl inklusive som exklusive den vinst som upparbetats under året.

Av de 10 företag som redovisas i denna promemoria omfattas åtta av Basel 1-golvet: de fyra storbankerna, Landshypotek, Länsförsäkringar, SBAB och SEK. Kommuninvest och Skandiabanken använder inte interna modeller och omfattas därmed inte av golvet. Kapitalkravet enligt Basel 1-golvet beskrivs närmare nedan samt i *Finansinspektionens hantering av Basel 1-golvet*⁴.

Beräkningarna i denna promemoria baseras på till FI inrapporterad data. Rapporteringen inkom till FI den 11 november 2017. Avrundningar i redovisade delar av kapitalkraven kan medföra att totalen skiljer sig från summan av delarna. Beräkningar av storleken på de olika komponenterna i kapitalkravet har gjorts enligt nedan.

Kapitalkrav i pelare 2, exklusive systemrisk och kapitalkrav för bolån. I detta dokument avspeglar pelare 2 FI:s samlade kapitalbedömning för varje enskilt företag.

Kapitalkravet i pelare 2, exklusive kapitalkrav för bolån och systemrisk, illustreras som ett aggregerat värde i diagram 1 till 4 och är uppdelat på fem olika komponenter i de separata sammanställningarna i diagram 5 och 6. Dessa komponenter är kapitalkrav för *kreditrelaterad koncentrationsrisk, ränterisk i bankboken, pensionsrisk, löptidsjusteringar* och *övrigt pelare 2 baskrav*.

Övrigt pelare 2 baskrav omfattar alla övriga kapitalkrav inom pelare 2 som inte redovisas separat. Dessa omfattas inte av standardiserade och fullt ut gemensamma bedömningsmetoder, vilket är anledningen till att de inte specificeras ytterligare i denna promemoria. Här ingår bland annat vissa riskelement inom marknadsrisk och kreditrisk som inte hanteras inom ramen för pelare 1 samt i vissa fall kapitalkrav för brister i styrning, riskhantering och kontroll.

Den andel som ska täckas av kärnprimärkapital bestäms som huvudregel av den fördelning av kapitaltyp enligt pelare 1 inklusive buffertkraven förutom den kontracykliska kapitalbufferten som gäller för storbankerna respektive de

³ Promemoria publicerad på fi.se 2016, FI Dnr 15-13020.

⁴ Promemoria publicerad på fi.se 2014, FI Dnr 13-13990.

övriga företagen. För några pelare 2 baskrav medräknas dock även kontryckliga kapitalbuffert på olika sätt.

Risikviktsgolv för bolån i Sverige. Risikviktsgolvet innebär att den genomsnittliga risikvikten för bolån i Sverige är fastställd till minst 25 procent. Vid beräkningen av det kapitalkrav som risikviktsgolvet resulterar i ska samtliga kapitalkrav enligt pelare 1 inkluderas, inklusive det kontryckliga buffertvärdet för Sverige. För storbankerna ska dessutom det fulla kapitalbehovet för systemrisk på totalt 5 procentenheter beaktas.

Kapitalkrav för bolån i Norge. Finanstilsynet i Norge har infört åtgärder under pelare 1 för bolåneexponeringar, vilka bidrar till högre risikvikter för norska banker. Svenska institut med bolåneexponeringar i Norge ska, istället för att implementera metoderna, hålla kapital under pelare 2 som motsvarar vad pelare 1-kravet skulle ge. Hur stort det tillkommande kapitalkravet blir är individuellt. Finanstilsynet i Norge har för sina inhemska banker beräknat att risikvikten för bolåneexponeringar kommer uppgå till mellan 20 och 25 procent.

Vid beräkningen av det kapitalkrav som risikviktsgolvet resulterar i ska samtliga kapitalkrav enligt pelare 1 inkluderas, inklusive det kontryckliga buffertvärdet för Norge. För storbankerna ska dessutom det fulla kapitalbehovet för systemrisk på totalt 5 procentenheter beaktas.

Systemrisk i pelare 2. 2 procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp för storbankerna. Täcks i sin helhet av kärnprimärkapital.

Systemrisikbuffert. 3 procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp för storbankerna. Täcks i sin helhet av kärnprimärkapital.

Kontrycklig kapitalbuffert. Från och med den 19 mars 2017 tillämpar Sverige en kontrycklig buffert om 2,0 procent. Övriga EES-länders kontryckliga buffertvärden inkluderas i analysen i takt med att dessa träder i kraft⁵.

Det företagsspecifika buffertvärdet har uppskattats på basis av inrapporterad data enligt de EU-gemensamma instruktionerna för rapportering (COREP). För att beräkna det företagsspecifika buffertvärdet multipliceras andelen berörda kreditexponeringar enligt ovan med det kontryckliga buffertvärdet.

I enlighet med 6 kap. 5 § lag (2014:966) om kapitalbuffertar gäller även för Sverige full reciprocitet för icke-EES länder, så länge den kontryckliga bufferten för landet är lägre än 2,5 procent och FI inte beslutat annat i enlighet med 7 kap. 4 § och 5 §.

Kapitalkonserveringsbuffert. 2,5 procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp. Täcks i sin helhet av kärnprimärkapital.

⁵ För en översikt över de aktuella kontryckliga buffertvärdena, se ESRB:s hemsida: https://www.esrb.europa.eu/national_policy/ccb/all_rates/html/index.en.html

Kapitalplaneringsbuffert. FI:s stresstester för 2017 i syfte att bestämma kapitalplaneringsbufferten har visat att kapitalplaneringsbufferten inte överstiger 2,5 procent för någon av de tio företagen. Något buffertkrav utöver kapitalkonserveringsbufferten har därmed inte ålagts något av företagen. Metoden beskrivs närmare i *Stresstest för bedömning av kapitalplaneringsbuffert*⁶ och *Kapitalkrav för svenska banker*⁷.

Basel 1-golvet. Enligt svensk lag utgör Basel 1-golvet ett minimikapitalkrav beräknat i svenska kronor och gäller för företag som använder interna modeller för att bestämma kapitalbaskraven för kreditrisk och/eller operativ risk. Enligt Basel 1-golvet ska företagen ha en kapitalbas som alltid uppgår till minst 80 procent av det minsta totala kapitalbasbelopp som företagen skulle ha varit skyldiga att upprätthålla enligt Basel 1-överenskommelsen. Utöver detta gäller att en av FI justerad kapitalplaneringsbuffert adderas till Basel I-golvet. Den justerade kapitalplaneringsbufferten ges av stresstester och presenteras endast i fall där Basel 1-golvet är det bindande kapitalkravet.

Definition av kapitalbasen har ändrats i CRR och CRD 4 jämfört med Basel 1-överenskommelsen. I syfte att tillämpa Basel 1-golvet ska kapitalbasen justeras enligt artikel 500.4 i CRR. Justeringen syftar till att neutralisera den påverkan som det förväntade förlustbeloppet, framräknat med den interna modellen för kreditrisk, har på kapitalbasens storlek. I denna promemoria illustreras kapitalbasen utan justering enligt artikel 500.4 i CRR vilket får till följd att den inte, fullt ut, går att jämföra mot Basel 1-golvet.

⁶ Promemoria publicerad på fi.se 2016, FI Dnr 15-11526

⁷ Promemoria publicerad på fi.se 2014, FI Dnr 14-6258